

Ngành Tài chính: củng cố nền tảng vĩ mô, tạo dư địa cho tăng trưởng nhanh và bền vững

08:22 23/01/2026

Nhân dịp diễn ra Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Đảng ủy, Bộ trưởng Bộ Tài chính Nguyễn Văn Thắng đã có cuộc trao đổi với báo chí về những kết quả đã đạt được của ngành Tài chính trong nhiệm kỳ vừa qua và những nhiệm vụ, giải pháp của ngành trong giai đoạn tới.

Bộ trưởng Bộ Tài chính Nguyễn Văn Thắng

PV: Thưa Bộ trưởng, Bộ trưởng đánh giá như thế nào về kết quả thực hiện nhiệm vụ tài chính – ngân sách nhà nước cũng như việc hoàn thiện thể chế, cơ chế, chính sách, pháp luật trong lĩnh vực tài chính, đầu tư, ngân sách nhà nước trong giai đoạn vừa qua?

Bộ trưởng Bộ Tài chính Nguyễn Văn Thắng: Nhiệm vụ tài chính – ngân sách nhà nước trong 5 năm qua được thực hiện trong bối cảnh tình hình thế giới và

trong nước có nhiều biến động khó lường, đặt ra không ít khó khăn, thách thức.

Tuy nhiên, nhờ sự nỗ lực của cả hệ thống chính trị dưới sự lãnh đạo của Đảng, Quốc hội, Chính phủ; sự vào cuộc đồng bộ của các bộ, ngành, địa phương; cùng với sự chỉ đạo điều hành chủ động, linh hoạt, kịp thời và hiệu quả của ngành Tài chính, công tác quản lý tài chính – ngân sách nhà nước đã đạt được nhiều kết quả nổi bật, toàn diện, hoàn thành toàn bộ các chỉ tiêu chủ yếu giai đoạn 2021–2025. Các nguồn lực tài chính – ngân sách nhà nước được quản lý, huy động và sử dụng ngày càng hiệu quả, góp phần quan trọng thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế – xã hội.

Cụ thể là:

Thứ nhất, ngành Tài chính đã kịp thời tham mưu, triển khai các quy hoạch, kế hoạch, cơ chế, chính sách và giải pháp phát triển kinh tế – xã hội; thúc đẩy tăng trưởng gắn với giữ vững ổn định kinh tế vĩ mô. Bội chi ngân sách nhà nước bình quân giai đoạn 2021 – 2025 khoảng 3,1 – 3,2% GDP; nợ công ước khoảng 35 – 36% GDP, được kiểm soát tốt, góp phần củng cố xếp hạng tín nhiệm quốc gia.

Thứ hai, hệ thống pháp luật về tài chính – ngân sách nhà nước được tập trung hoàn thiện. Giai đoạn 2021 – 2025, Bộ Tài chính đã trình ban hành 32 luật, nghị quyết của Quốc hội và Ủy ban Thường vụ Quốc hội; 168 nghị định và ban hành theo thẩm quyền 436 thông tư, tập trung tháo gỡ các điểm nghẽn, đẩy mạnh phân cấp, phân quyền, cắt giảm thủ tục hành chính, đáp ứng yêu cầu phát triển trong giai đoạn mới.

Thứ ba, công tác quản lý thu được tăng cường, cơ cấu thu ngân sách nhà nước được tập trung theo hướng bền vững; tỷ lệ huy động ngân sách nhà nước bình quân 5 năm đạt khoảng 18,3% GDP, đồng thời vẫn thực hiện miễn, giảm, gia hạn thuế, phí khoảng 1,1 triệu tỷ đồng để hỗ trợ người dân, doanh nghiệp vượt qua khó khăn, thách thức do dịch bệnh và phục hồi sản xuất, kinh doanh sau đại dịch.

Thứ tư, ngành Tài chính đã thực hiện tăng thu, tiết kiệm chi khoảng 1,5 triệu tỷ đồng để bổ sung nguồn lực cho đầu tư phát triển, quốc phòng, an ninh, khoa học – công nghệ, cải cách tiền lương, an sinh xã hội, xóa nhà dột nát và xây dựng trường học tại các vùng biên giới.

Thứ năm, tỷ lệ chi đầu tư phát triển của cả nước tăng lên khoảng 32% tổng chi ngân sách nhà nước, được bố trí có trọng tâm, trọng điểm, bảo đảm nguồn lực cho các dự án hạ tầng chiến lược, có sức lan tỏa lớn.

Thứ sáu, môi trường đầu tư, kinh doanh tiếp tục được cải thiện, khuyến khích mạnh mẽ các thành phần kinh tế phát triển. Đến nay, cả nước có trên 1 triệu doanh nghiệp đang hoạt động, tăng trên 46% so với năm 2020; tổng vốn đầu tư toàn xã hội giai đoạn 2021–2025 đạt khoảng 32,2% GDP, trong đó khu vực tư nhân và doanh nghiệp nhà nước chiếm trên 65%.

Thứ bảy, Việt Nam tiếp tục là điểm sáng trong thu hút đầu tư nước ngoài, thuộc nhóm 15 quốc gia đang phát triển thu hút FDI lớn nhất thế giới; vốn FDI đóng góp khoảng 16% tổng vốn đầu tư toàn xã hội.

Thứ tám, các thị trường vốn phát triển theo hướng an toàn, bền vững và hội nhập, từng bước trở thành kênh huy động vốn quan trọng cho nền kinh tế. Đến cuối năm 2025, quy mô thị trường trái phiếu đạt khoảng 3,93 triệu tỷ đồng, tương đương 30,7% GDP; vốn hóa thị trường chứng khoán đạt gần 10 triệu tỷ đồng, tương đương 77,9% GDP. Năm 2025, thị trường chứng khoán Việt Nam đã đáp ứng đầy đủ các tiêu chí và được nâng hạng từ thị trường cận biên lên thị trường mới nổi.

Và cuối cùng, ngành Tài chính tích cực thúc đẩy phát triển kinh tế vùng, các ngành, lĩnh vực và mô hình kinh tế mới; tham gia xây dựng Trung tâm tài chính quốc tế, khu thương mại tự do; đồng thời phối hợp hiệu quả trong công tác an sinh xã hội, bảo đảm tăng trưởng kinh tế gắn với tiến bộ và công bằng xã hội.

PV: Trong thời gian tới, ngành Tài chính sẽ tập trung vào những nhiệm vụ, giải pháp gì để ổn định kinh tế vĩ mô, thúc đẩy tăng trưởng nhanh và bền vững?

Bộ trưởng Bộ Tài chính Nguyễn Văn Thắng: Thời gian tới, trước yêu cầu và nhiệm vụ mới đặt ra, ngành Tài chính sẽ tập trung triển khai đồng bộ các nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm.

Trong đó, trước hết là thực hiện chính sách tài khóa chủ động, mở rộng hợp lý, có trọng tâm, trọng điểm; củng cố vai trò chủ đạo của ngân sách trung ương, đồng thời phát huy tính chủ động, sáng tạo của các bộ, ngành, địa phương. Chính sách tài khóa phối hợp chặt chẽ với chính sách tiền tệ nhằm giữ vững ổn định kinh tế vĩ mô, góp phần tăng trưởng 2 con số, chuyển đổi mô hình phát triển.

Trong điều hành thu chi, tập trung nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý thu, chi ngân sách nhà nước; thực hiện thu đúng, thu đủ, thu kịp thời, gắn với nuôi dưỡng và phát triển nguồn thu bền vững. Chúng tôi phấn đấu bảo đảm tỷ lệ huy động ngân sách nhà nước bình quân giai đoạn 2026 – 2030 khoảng 18% GDP; tăng chi đầu tư phát triển lên khoảng 40% tổng chi ngân sách nhà nước; quản

lý chặt chẽ bội chi, nợ công phù hợp khả năng vay – trả nợ của nền kinh tế, góp phần cải thiện xếp hạng tín nhiệm quốc gia.

Đồng thời với đó, tiếp tục hoàn thiện thể chế, hệ thống pháp luật về tài chính – ngân sách nhà nước; đẩy mạnh chuyển đổi số, cải cách thủ tục hành chính, nâng cao năng lực và hiệu quả quản lý, giám sát.

PV: Xin Bộ trưởng cho biết thêm về các giải pháp đối với phát triển các thành phần kinh tế cũng như phát triển các thị trường vốn, thị trường chứng khoán?

Bộ trưởng Bộ Tài chính Nguyễn Văn Thắng: Ngành Tài chính sẽ tập trung nâng cao hiệu quả hoạt động của kinh tế nhà nước, thực sự phát huy vai trò chủ đạo, tiên phong trong các ngành, lĩnh vực then chốt, thiết yếu, chiến lược.

Cùng với đó là phát triển mạnh mẽ khu vực kinh tế tư nhân theo tinh thần Nghị quyết số 68-NQ/TW; phấn đấu đến năm 2030 Việt Nam có khoảng 2 triệu doanh nghiệp hoạt động; trình độ công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số thuộc nhóm dẫn đầu ASEAN và châu Á.

Phát triển các thị trường vốn, thị trường chứng khoán trở thành kênh huy động vốn trung và dài hạn quan trọng; khai thác hiệu quả cơ hội từ nâng hạng thị trường chứng khoán; hoàn thiện hành lang pháp lý cho các xu hướng mới như tài sản số, chuyển đổi xanh, chuyển đổi số.

Đối với khu vực FDI, tập trung thu hút FDI có chọn lọc, ưu tiên các dự án quy mô lớn, công nghệ cao, thân thiện với môi trường; tăng cường liên kết giữa doanh nghiệp trong nước và doanh nghiệp FDI, tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị và chuỗi cung ứng toàn cầu.

PV: Xin trân trọng cảm ơn Bộ trưởng!

Theo chinhphu.vn